

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Fixkarreen

2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Inden for de sidste 2 år, har vi haft særligt fokus på:

- at implementere principperne i ”det gode måltid”.
at opdele børnene i mindre grupper i løbet af dagen.
 - At arbejde med samspil og relationer, i denne forbindelse også med fokus på tryghedscirklen, (tryghedsskabende relationer)
 - Arbejder med at skabe en god vuggestuestart for både børn og forældre, overgange fra hjem til vuggestue og fra vuggestue til børnehave.
 - evaluerings og feedback kultur, med udgangspunkt i at få højnet vores faglighed og skabe rum for vidensdeling.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

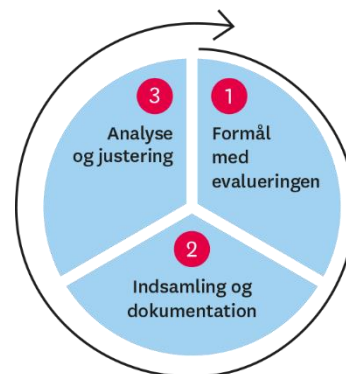
- Vi afholder stuemøder ugentligt, hvor vi ser videoklip fra vores daglige praksis med børnene.
- Arbejder med aktionslæring, for at få øje på børneperspektivet og herigennem justere vores pædagogiske praksis.

- De faglige fyrtårne kommer med oplæg og temaer fra den pædagogiske læreplan, som tages op og drøftes på personalemøder, hvor vi sammen beslutter hvordan der skal arbejdes med emnerne. Derefter gennemgår vi dem igen, for så til sidst at evaluere dem, bl.a med udgangspunkt i praksisfortællinger og videoklip. Vi tager udgangspunkt i udfordringer, indsatsområde, mål, handlinger og tegn.
 - På personalemøder arbejder vi med praksisfortællinger fra hverdagen, for sammen at blive klogere på vores praksis og finde andre og evt. mere hensigtsmæssige handlemuligheder. (vidensdeling)
-

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har ikke haft tid til at arbejde med den skriftlige del af læreplanen siden december 2019, da vi har haft fokus på mange andre opgaver, bl.a. vores handleplan som har krævet ekstra fokus. Desuden har vi ikke haft fælles personalemøder grundet corona.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har evalueret vores fokuspunkt: "det gode måltid" for at skabe større kvalitet i samværet omkring spisesituationen, hvor vi arbejder med at inddrage børnene, give dem mulighed for at være aktivt deltagende i processerne omkring måltidet., samt at have fokus på den gode kommunikation. Ved at se videooptagelser af vores måltid, blev vi klogere på, at der var ting som skulle ændres for at sikre at de voksne kan være mere nærværende med børnene. Vi så bl.a. at de voksne brugte meget tid på, at klargøre maden til hver enkelt bord, da der ikke var anrettet portions fade til hvert bord. Dette gjorde, at børnene blev mere urolige, fordi de var sultne, og godt ville have noget mad i en fart. Dette har medført, at der nu indkøbes flere fade og skåle, sådan at der kan portionsanrettes til hvert bord. Dette gør, at den voksne kan have fokus på samværet med børnene.

Vi har haft særligt fokus på Samspil og relationer, idet det er et indsatsområde i vores faglige handleplan. Vi har arbejdet med at få styrket opmærksomheden på børneperspektivet samt at få en mere ensartethed i den positive tilgang til og kommunikation med børnene.

Vi har arbejdet med:

- At børnene får hjælp til at sætte ord på følelser og handlinger, eksempelvis når vi siger farvel om morgenen "ja, du bliver ked af, at mor skal gå, kom og sid lidt hos mig", eller "du kan ikke kan lide, at ... skubber, nu skal jeg hjælpe dig med at sige stop"
- At børnene bliver mødt med øjenkontakt og kram af de voksne, eksempelvis om morgenen, for at alle børn skal føle sig velkomne, med et "godmorgen" og et smil.
- At børnene møder voksne der er interesseret i, hvad børnene giver udtryk for og har behov for, og handler på det. F.eks. når det lille barn enten peger på barnevognen, eller giver udtryk for at være træt, så spørger vi, om barnet vil op i vognen og måske sove. Nogle gange svarer barnet, andre gange må vi prøve os frem, om det er for at finde en indre ro, eller om det er fordi barnet vil sove
- At de voksne er i øjenhøjde med børnene, guider dem og ser børneperspektivet. De voksne sidder på gulvet med børnene og leger med biler. Pludselig kommer der et andet barn og tager bilen fra x. han bliver ked at det, og den voksne hjælper med at få bilen tilbage. Derefter hjælper vi det andet barn med at finde en bil, så de kan lege sammen.
- At børnene bliver opdelt i mindre grupper, over hele dagen, så legeaktiviteter passer til den enkelte gruppes interesser og behov. Eksempelvis kan vi, hvis børn er sprogligt udfordrede, tilrettelægge lege og aktiviteter, som understøtter den sproglige udvikling. Herunder dialogisk læsning. Dette kunne være, en bog om bondegården efterfulgt af leg med bondegård og bondegårdsdyr, så vi kobler den fysiske leg, med det som vi lige har læst. Det kunne også være; en lille tur væk fra vuggestuen, for enten at prøve en anden legeplads, eller "gå i stå" for at se skraldevognen tømme skrald, fejebilen feje, gravkøen grave et hul eller at kigge på en fugl der bader i en vandpyt,

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Dokumentationen er videoklip samt evaluering af vores aktionslæring som vi har gennemført med praksiskonsulenterne, samt praksisfortællinger fra vores hverdag.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi lærte vigtigheden i, at opdele børnene i mindre grupper, for herigennem at sikre, at alle børn dagligt mødes med positiv voksen kontakt, samt at leg og læring skal foregå over hele dagen.

Vi er blevet bedre til, at få øje på børneperspektivet, og se hvad det enkelte barn har brug for, ud fra de videooptagelser vi havde lavet. Aktionerne har vist os, hvor der har været behov for at justere vores praksis, ud fra, hvad børnene viste os på optagelserne, og ud fra at se på de voksnes handlinger.

At det er en fordel at have klargjort, så meget som muligt, inden "aktiviteten starter" f.eks ved måltidet. Så fokus er målrettet børnegruppen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

I forhold til det gode måltid: køkkenet sørger for, at der er skåle og fade med mad til hvert bord.

I forhold til samspil og relationer: Er vi blevet mere opmærksomme på, at alle børn bliver inddraget og får mulighed for deltagelse i fællesskabet. Bl.a. ved opdeling i mindre grupper i løbet af dagen. På baggrund af videoer og praksisfortællinger, er vi blevet opmærksomme på, at få skabt så få forstyrrelser som muligt. Vi arbejder løbende med aktionslæring, bl.a. for at sikre, at alle børn bliver inkluderet, set og hørt hver dag.

Vi justerer løbende, da børneperspektivet er forskelligt fra barn til barn, og ændres i takt med alder og udvikling. Vi skaber bedre overgange fra en aktivitet til en anden, og får øje på det enkeltes barn behov og interesser. Vi justerer også sammensætningen af børn i grupper, i forhold til hvad de er interesseret i samt, hvem der kan få glæde af hinanden. Dette kan også involvere grupper på tværs af stuer og i hele huset, f.eks. kan de ældste børn have brug for at være sammen med jævnaldrende.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrerådet bliver præsenteret for evalueringen af den pædagogiske læreplan på førstkommande forældrerådsmøde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

I forbindelse med evalueringen af den pædagogiske læreplan, er vi blevet klar over, at det er nødvendigt med et fortsat fokus på de ovennævnte punkter.

Fremover vil vi have fokus på:

- Rutinepædagogikken, da der er en masse læring i rutinerne.

- den gode opstart af nye familier

- sprogindsatsen.

- indretning af læringsrum.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil arbejde videre med video og aktionslæring, for herigennem at blive klogere på vores praksis.

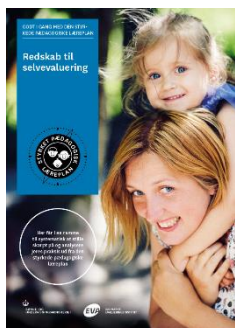
På p. møder skal vi løbende have emner på fra læreplanen, som skal understøtte vores arbejde og planlægning af aktiviteter, samt lave aftaler for dokumentation og evaluering.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil fremadrettet arbejde på, at få lavet en ny læreplan, som understøtter og er arbejdsredskabet for en ensartet pædagogisk praksis i Fixkarreen.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC